

THE COUNCIL OF STATE: INSTITUTION ON THE JUNCTION OF THE THREE TRADITIONAL POWERS OF THE STATE ⁽¹⁾

MARNIX VAN DAMME

...

4. Bij zijn oprichting in 1946 werd de Raad van State overeenkomstig de traditie bestempeld als een onderdeel van de uitvoerende macht. Voor het uitvoeren van zijn taak was de Raad van State evenwel op generlei wijze afhankelijk van de uitvoerende macht. Wel integendeel. Van bij het begin heeft de Raad blijk gegeven van een grote onpartijdigheid en onafhankelijkheid en hij is bijna onmiddellijk uitgegroeid tot het hoogste onafhankelijke administratieve rechtscollege.

Desondanks zou het tot 1993 duren eer de Raad van State grondwettelijke erkenning zou krijgen. In het nieuwe artikel 160 van de Grondwet wordt bepaald dat er voor geheel België een Raad van State bestaat, waarvan de samenstelling, de bevoegdheid en de werking door de wet worden bepaald. De wet kan evenwel aan de Koning de macht toekennen de rechtspleging te regelen overeenkomstig de beginselen die ze vaststelt ⁽⁸⁾. In dat artikel wordt eveneens verwezen naar de twee taken van de Raad van State, namelijk bij wege van arrest uitspraak doen als administratief rechtscollege en advies geven over ontwerpen van regelgevende teksten.

De Raad van State wordt dus pas sedert 1993 door de Grondwet erkend, terwijl de hoven en rechtbanken die erkenning altijd hebben genoten en het Arbitragehof die sedert zijn oprichting geniet⁽⁹⁾.

Toen de Raad van State in de Grondwet werd vermeld, is onderstreept dat de Raad van State niet tot de rechterlijke orde behoort, zoals het geval is met de gewone hoven en rechtbanken, maar evenmin kan voetstoots aangenomen worden dat hij een onderdeel van de uitvoerende macht is, zoals jarenlang is gesteld. De Raad van State bezit daarentegen een status *sui generis*. De Raad van State bekleedt een bijzondere plaats die zijn specifieke taken weerspiegelt als hoogste administratief rechtscollege en adviesorgaan van de wetgevende instanties. De Raad van State bevindt zich terecht op het raakpunt van de drie traditionele staatsmachten ⁽¹⁰⁾. ...

⁽¹⁾ VAN DAMME, M., "The Council of State: Institution on the Junction of Three Traditional Powers of The State" in Vande Lanotte, J. (ed.), *The Principle of Equality: a South African and Belgian Perspective*, Maklu, 2001, 252 p.

⁽⁸⁾ Voor een bespreking van artikel 160 van de Belgische Grondwet, zie (inzonderheid) B. SEUTIN, *De Grondwet*, Brugge, Die Keure, 1998, 214-215.

⁽⁹⁾ Het feit dat de Raad van State voor 1993 niet door de Grondwet erkend was, heeft niet belet dat de leden van de Raad reeds tevoren een status hebben verkregen die vergelijkbaar is met die van magistraten van de rechterlijke orde. De wet van 23 december 1946 bevatte, net zoals bepaalde artikelen van de Grondwet, regels die voor de magistraten van de rechterlijke orde gelden en die de onafhankelijkheid van de leden van de Raad van State ten opzichte van de uitvoerende macht waarborgen.

⁽¹⁰⁾ A. ALEN A. (ed.) *Treatise on Belgian Constitutional Law*, Deventer/Boston, Kluwer Law and Taxation Publishers, 1992, 116.